

Spm. nr. S 2669

Til socialministeren (28/3 03) af:

Line Barfod (EL):

»Finder ministeren det rimeligt, at forældelsesloven af 1980 anvendes, når offentlige myndigheder ændrer egne afgørelser som følge af en præcisering af retsgrundlaget, eller vil ministeren tage initiativ til at ændre retsgrundlaget, så tilkendelser med tilbagevirkende kraft ikke er omfattet af forældelsesloven?«

Begrundelse

En førtidspensionist søgte pension den 2. december 1986. Den Sociale Ankestyrelse traf afgørelse i sagen den 28. februar 1990 og fandt, at der ikke var grundlag for mellemste førtidspension. Sagen blev på ansøgers initiativ revurderet på baggrund af Højesterets dom af 22. december 1999, og pågældende er den 13. januar 2003 tilkendt mellemste førtidspension pr. 1. januar 1987. Efterbetaling kan dog kun ske for 5 år fra den 12. februar 2002, hvor vedkommende søgte om genoptagelse. Den tidligere afgørelse fra 28. februar 1990 er således blevet ændret. At efterbetalingen kun sker for 5 år sker under henvisning til reglerne i forældelsesloven.

Svar (4/4 03)

Socialministeren (Henriette Kjær):

Pensionsydelse er omfattet af 1908-lovens femårige forældelsesfrist. 1908-loven udgør undtagelsen til den almindelige forældelsesregel i Danske Lov 5-14-4 på 20 år. Med hensyn til pension gælder begge regler sideløbende, idet retten til pension er omfattet af den 20-årige forældelse, mens den tilkendte ydelse er omfattet af den 5-årige forældelse.

Forældelsesloven angiver udtømmende hvilke ydelser, der skal være omfattet af loven. Pensioner og andre lignende ydelser, der forfalder med bestemte mellemrum forældes efter 5 år med hjemmel i 1908-loven.

Pensioner har siden vedtagelsen af 1908-loven været omfattet af forældelsesfristen på 5 år på linie med andre løbende forsørgelsesydelse, som skal dække borgerens aktuelle behov for forsørgelse. Tilkendelse af løbende ydelser til forsørgelse m.v. foretages på baggrund af borgerens

aktuelle behov for forsørgelse efter en konkret vurdering. Denne vurdering kan vanskeligt foretages med flere års tilbagevirkende kraft.

Ved tilkendelse af pension tilkendes ofte også anden hjælp eller andre ydelser, hvis størrelse er afhængig af pensionistens indtægter. Ved forhøjelse af pensionen med tilbagevirkende kraft, skal der foretages en omberegning af de andre ydelser eller den anden hjælp ligeledes med tilbagevirkende kraft og der skal modregnes for eventuelle krav på tilbagebetaling.

Det vil ofte være vanskeligt og i mange tilfælde umuligt at foretage en omberegning af indtægtsafhængige ydelser eller tilbud med tilbagevirkende kraft, da kommunen ikke altid er i besiddelse af de nødvendige oplysninger til brug for omberegningen. Kommunerne kan i overensstemmelse med arkivlovgivningen kassere dokumenter, som har mistet deres administrative eller retlige betydning, medmindre der er tale om dokumenter, som skal bevares efter regler fastsat af Statens Arkiver. Disse regler omfatter udelukkende sociale personsager vedrørende børn og unges anbringelse uden for hjemmet, sager om integration af flygtninge, sociale personsager, som efter kommunens vurdering er af særlig eller principiel betydning og andre personsager henlagt efter cpr-numre, der begynder med 01.

Der er ikke fastsat bindende kassationsfrister for andre sociale sager, men der er indarbejdet en »tommefingerregel« i KL-journalplanen om en generel kassationsfrist på 5 år. Den enkelte kommune kan dog have fastsat andre frister på det enkelte sagsområde.

Da det således ikke vil være muligt at omberegne social pension og andre indkomstafhængige ydelser med længere tilbagevirkende kraft end 5 år i alle sager, finder jeg det ikke rimeligt at stille pensionister, som ikke har modtaget andre indtægtsafhængige ydelser eller tilbud, bedre end pensionister, der har modtaget andre indtægtsafhængige ydelser eller tilbud, som ikke kan omregnes på grund af manglende oplysninger. På denne baggrund finder jeg ikke, at der er grundlag for at fravige den generelle forældelsesregel i 1908-loven.

Endelig skal det nævnes, at krav på tilbagebetaling af for meget udbetalt pension ligeledes er omfattet af den 5-årige forældelsesfrist i 1908-loven.